

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:

Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon:
Szerk. és kiadóhivatal
9-77

Zs. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályá-
száron és vidéken 5 lej
Bukarestben is 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELOFIZETESI ARAK

Romániában

Egész évre — — 1150
Félévre — — — 600
Negyedévre — — 320
Egy hónapra — — 110

*

Csehszlovákiában

Egy hónapra Ck 40—
Egyes szám — — 3—

1927 június 20 Hétfő

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 135 szám

5687 Szíván 20

Csőd, vagy győzelem?

A Népszövetség csődjéről mindeztideig csak a szovjetek politikusi részéről hangzottak el kijelentések és legfeljebb a radikális pacifisták voltak azok, akik egy teljesen új Népszövetség megalakítását sürgették a maival szemben, amely — szerintük — semmiféle pozitív eredményt nem tudott elérni az egyetemes európai béke és konszolidáció érdekében.

Annál megdöbbentőbb az angol lapok pesszimizmusa, mellyel minden átmenet nélkül megállapítják a Népszövetség csődjét, ama Népszövetségét, amelyet éppen Anglia támogatott mindeztideig tűzön-vízen keresztül s amelyet mintegy szellemi frontként akart kiépíteni a maga kontinentális távol-keleti és főleg szovjet-ellenes érdekeinek megvédésére.

Ennek a pesszimizmusnak rendkívül mélyenfekvő okai annak és semmiesetre sem hangulatokból támadt életre. Anglia annyira készséges kiszolgálójának tekintette mindig a népszövetségi tanácsot, hogy joggal hihette: a Népszövetség feltétlenül és kritika nélkül alárendeli magát világhatalmi érdekei érvényesítésének. Anglia ezuttal csalódott: a Népszövetség tanácsa nem bizonyult eléggé engedelmessé, eszköznek a benne résztvevő hatalmak nem adták minden további nélkül oda magukat az Anglia által olyannyira remélt szovjet-ellenes blokk megalakításához.

Innen ered Anglia pesszimizmusa, amellyel most minden átmenet nélkül a Népszövetséget megítéli, holott még pár hónappal is ezelőtt a Népszövetséget tartotta az európai hatalmi egyensúly garanciájának s ama béke örének, amelyet a békeszerződések inauguráltak.

Angliának ez a pesszimizmusa a Népszövetséggel szemben csak annyiban jogosulatlan, hogy meglehetősen későn alakult ki s így olyan színezetű, mintha nem fakadna egészen őszinte megfontolásból. És az is valószínű, hogy a Népszövetség bizonyos mértékben való tehetetlensége, amelyet a svájci lapok a mechanizmus rovására írnak, inkább a tagállamok egymással homlokegyenest ellenkező törekvéseiből fakad, amelyek semmiesetre sincsenek komoly összhangban a béke igazi kritériumaival. A Népszövetség tagállamai, különösen pedig a nagyhatalmak képviselői, a Népszövetséget egyéni érdekeik megóvására és érvényesítésére akarták eddig felhasználni, legkevésbé pedig arra, hogy az önző érdekek lecsökkentésével egy tényleges harmóniát és békés szellemet alakítsanak ki az államok között.

Ez a diszharmonia most először bosszulta meg magát épen Angliával szemben, amely abban a tévedésben volt, hogy világhatalmi érdekei azonosak a többi államok érdekeivel is, vagy, ha nem is azonosak, illő, hogy azok azonosítsák magukat vele. És tulajdonképpen Anglia kudarca, amely tulajdonképpen megakadályozta a szovjetellenes blokk kialakítását, az első pozitív és igazán pacifista ténykedése a Népszövetségnek, talán épen azért, mert Anglia haragszik érte s mert Anglia utóbbi időben pacifizmus alatt saját háborús készülődéseinek kizárólagosságát érti, amelyet viszont nem hajlandó a többi nagyhatalmakkal szemben érvényesíteni.

Az angol nagy lapok pesszimizmusa tehát, amellyel a Népszövetség munkáját ezuttal először megítélik, tulajdonképpen a Népszövetség első pacifista tevékenységéből fakadnak, egy ösztönös békevágyból, mely még a szovjetek ellen sem akar háborút, mert tudja, hogy ebből csak Európa végső romlása származhatik. Ugyanezen a véleményen van Anglia egész liberális- és munkáspárti közvéleménye is, amely

ma már a legélesebben itéli el a szovjetekkel való diplomáciai szakítást, különösen Lloyd George, akit igazán nem lehet megvádolni szovjetbarát érzelmekkel.

Anglia pesszimizmusából mi csak egy optimisztikus következtetést vonhatunk le, nevezetesen azt, hogy a Népszövetséget tovább fejleszteni abban a szellemben, amely lehetővé tette Anglia akaratának diktatorikus érvényesülését, ami fennállása óta tulajdonképpen első reális számbavehető győzelme a Népszövetségnek.

A Stirbey-kormány sorsa meg van pecsételve, mert Maniu és Bratianu találkozása eredménytelenül végződött

(București-Bukarest, június 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Maniu és Bratianu Jonel tegnapi tanácskozásának meghiusulása alkalmából az egyes lapok különböző kombinációkról adnak hírt. A „Viitorul”, a liberális párt hivatalos lapja, a következő kommunikét közli: „Információk szerint Bratianu és Maniu találkozása semmiféle eredményre sem vezetett.” A „Viitorul” ugyanabban a számában, amelyikben a kommüniké megjelent, kifogásolja, hogy a nemzeti parasztpárt igen éles választási agitációt indít a liberálisok ellen, ami ellentmondásban van a lojális propagandára vonatkozó pártok közötti megegyezéssel.

Az „Indreptarea, amely a néppárt hivatalos lapja, arról ad hírt, hogy a Stirbey-kormány már megbukott és az új kormány már megalakultnak tekinthető. A lap egy kormánylistát is közöl, amelynek tagjai a régi liberális miniszterek, azonkívül Argetoianu földművelésügyi, Stelian Popescu igazságügyi és dr. Lupu egészségügyi miniszter. A lap szerint ez a kormány legkésőbb keddig megalakul.

Ezt a hírt a legteljesebb fentartással közöljük.

A politikai tevékenység egyelőre teljesen szünetel. Bratianu Floricába, Maniu Erdélybe, a miniszterelnök Brassóba, Duca Ramnicul Valceaba, Stere Sorocába és Mihalache Topoloveniba utazott. Hétfőn az egész politikai világ visszatér a fővárosba, akkor fog a helyzet tisztázása bekövetkezni.

Titulescu a legközelebbi napokban a fővárosba érkezik és jelentést tesz genfi tanácskozásairól.

Táviratilag ismét Kolozsvárra rendelték a nemzeti parasztpárt megyei tagozatainak vezetőit

Argetoianu lesz a választási diktátor?

Maniu Gyula vasárnap délelőtt 11 órakor érkezik Kolozsvárra, valószínűleg az új helyzetnek megfelelő kész elhatározásokkal, Maniu már Bukarestben intézkedett, hogy a nemzeti parasztpárt megyei tagozatainak vezetői Kolozsvárra rendeltessenek be újabb instrukciók átvétele végett.

Bukaresti politikai körökben biztosra veszik, hogy amennyiben tiszta liberális kormány veszi át a hatalmat, úgy annak belügyminisztere Argetoianu lesz, aki a kormányban a választási diktátor szerepét fogja betölteni. Argetoianu, mint választási belügyminisztert jól ismeri már az ország közvéleménye, mert tudvalevőleg az első Averescu-kormány választásait ő vezette le, várakozáson felüli sikerrel — a kormány részére.

A minisztertanács a választások szabadságáért

A tegnapi esti minisztertanács a két pártvezér találkozásának hatása alatt zajlott le. A minisztertanács lefolyásáról egyébként a következő kommunikét adták ki:

A sorsdöntő nap

(Cluj-Kolozsvár, június 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az új belpolitikai krízis, amely közel egy hete lappang és nehéz atmoszférát árnyékát vetette a választási előkészületek elé, ma elérte a robbanási fokot. Amikor ezeket a sorokat írjuk, a Stirbey-kormány mai összehívásánál napjai meg vannak számlálva és óráról órára várni lehet egy olyan döntő fordulatot, amely esetleg gyökerében változtatja meg a belpolitikai krízisből való kibontakozás perspektíváját.

A tegnapi napot, június 17-ikét, az ország sajtója már egy héttel ezelőtt sorsdöntő napnak könyvelte el. Az ország közvéleménye jól

A minisztertanács tudomásul véve Averescu tábornok levelét, megvitatta a volt kormány utolsó napjaiban történt kiutalások és kifizetések ügyét. Minden egyes szakminiszter meg fogja vizsgálni, vajjon helye van-e ebben a kérdésben újabb revízióknak.

A minisztertanács helyesli a miniszterelnöknek Gogához intézett válaszát.

A kormány ezután körrendeletet fogalmazott meg, amelyet a prefektusokhoz intéznek. Kötelességüké teszik a választásokon, a rend biztosítását. A legszigorubb megtorlásokat helyezi kilátásba azokra a tisztviselőkre nézve, akik a választásokon visszaéléseket követnének el.

A minisztertanács ezután tudomásul vette, hogy Jugoszláviával a bánági román iskolák és templomok ügyében megindult tárgyalások kielégítően folynak.

Végül a minisztertanács a népszövetségi tanács ama elhatározásával foglalkozott, mely szerint a magyar optások ügyének tárgyalását Románia delegátusának kérésére szeptemberre halasztották.

tudta, hogy a politikai élet szélesedje csak látszólagos nyugalom, a felszínes csönd alatt a krízis lappangva érik, s a pattanásig feszült politikai helyzet fókuszában Bratianu Jonel, Maniu Gyula és Stirbey herceg személye áll. Amikor az Averescu-kormány kénytelen volt helyéről eltávolítani, Stirbey hercegre bízta a király a kormány rudjának vezetését, azzal a misszióval, hogy a választásokat levezesse, s a választásokon biztosítsa az ország akaratának szabad megnyilatkozását.

Stirbey herceg felkérésére a liberálisok és a nemzeti parasztpárt is beedelegálták a maguk embereit a kormányba, ez a megoldás azonban

TESEK

vastagabb betű-
és 50 lej. Állást-
próhirdetések díja
k úgy továbbitunk
Eljegyzési hírek díja
150 lej.

velmébe!

שמרענא ארט. כ"ט
Hechscherrel ellá-
trissen olvaszott

rt

Oradea-Mare

rkovicsné

ארט. כ"ט
ndéglője.

Nicolai Iorga) 19.
Kerthelyiség.

egjobbban tisztít
férfi szalma-
és panama-

kalapo-
kat
FEHÉR

r. Memorand. 21'
(v. Unió-u.)

Postiche frize-
lesőbban és leg-
rezhetők be Tar-
nek tartósságáért
isból kitüntetve
szinben, feismer-
csak MUSSA
emorandului 10.
kölesznése.

ba konyha (Metropol-
ház közelében) azon-
kiadó. 10.000 lej le-
s. Olcsó házbér. Cím a
ban.

emet gép- és gyorsíró
vagy írt) aki a né-
nyelvet tökéletesen
és a román nyelvben
szóban, mint írásban
ekt. sürgös belépésre
stetik. Ajánlatok „Jó
jeligen a kiadóba.
2812

reszgyári kukoricza-
lék, 60 növénydek-
mának kitűnő istálló-
féle haszonra kiadó.
zgyár, Domnesti, posta
tel. Judet Nasaud.
2807

Clayton-Schutleworth
10-6-os. egy Gare
n eladó. Raktáron tar-
pálínka-főző üstökett,
ő üstökett és permete-
stb. Weisz Salamon
ntves, Simleul-Silvanie

züstöt a legmaga-
bb napi aron vásárola

Acâmul

üstáru és evőeszköz-
ár, Cluj, Str. Jorga
11-a.

Uj Keletben

csak pillanatnyilag biztosította a belpolitikai élet rendjét, mert a két nagy párt további magatartása nyílt kérdés maradt és a két pártvezérnek, Bratianu Jonelnek és Maniu Gyulának találkozásától függött.

Az első találkozás nyolc év után

Az első találkozás a nyolc év óta haragot tartó két pártvezér között még két héttel ezelőtt megtörtént, amikor is Bratianu Jonel

Maniu és Bratianu között a személyi érintkezés újból megszakadt

A politikai találkozás tegnap délután Bukarestben megtörtént. A találkozás lefolyásáról és annak belpolitikai következményeiről a bukaresti sajtó ellentétes jelentéseket közöl. Az Uj Kelet munkatársának azonban sikerült teljesen pontos és megbízható információkat szereznie. Alkalmunk volt beszélgetést folytatni egy jól informált nemzeti parasztpárti politikussal, aki a tegnapi sorsdöntő napon Bukarestben tartózkodott, az események közvetlen közelében és miután az esti órákban még alapos információkat szerzett a helyzetről, a ma déli expresszrel Kolozsvárra érkezett.

Meghiúsult a két pártvezér tanácskozása

Informátorunk elmondotta, hogy a két pártvezér találkozása tegnap délután három és öt óra között zajlott le Bukarestben. A két pártvezér ezuttal sem tudott megegyezni sem a közös listában, sem a választások után megalkandó kormány összetételében. A tegnapi találkozással Maniu és Bratianu Jonel között nemcsak a politikai tárgyalások periódusa, de ugyilátszik, a rövid ideig tartó személyes érint-

Stirbey herceg kezében van a megoldás kulcsa

Bratianu Jonel és Maniu Gyula eredménytelen találkozása után a helyzet megoldásának kulcsa Stirbey herceg kezébe tolódtott át. A belpolitikai élet valamennyi faktora érthető érdeklődéssel várja az aktív miniszterelnök megnyilatkozását, hogy milyen utat fog választani a krízis megoldására. A miniszterelnök eddig határozott és egyenes uton haladt. Tegnap este a két pártvezér találkozása után újra nyilatkozatot adott a külföldi sajtó képviselőinek, akik előtt kijelentette, hogy misszióját minden körülmények között betölti, a választások szabadságát garantálja és nem távozik addig helyéről, míg ezt a feladatát véghez nem viszi. Ugyanekkor kijelentette Stirbey a külföldi hírlapíróknak azt is, hogy nincsenek olyan okok, amelyek a nemzeti párasztazt kormányképessége ellen szólnának.

A misszió és a sógorság

Informátorunk, akihez ebben az irányban is kérdést intéztünk, — a következő igen érdekes felvilágosítást adta:

A kibontakozás három lehetősége

— Mi történik akkor, ha Stirbey herceg az első lehetőséget választja és lemond? — kérdeztük.

— Ebben az esetben három kombináció lehetséges. Liberális kormány alakul Bratianu Jonel elnökletével, vagy liberális kormány alakul, de Bratianu Jonel helyett egy nem annyira prononszozozott liberális vezér elnökletével, a harmadik lehetőség pedig az, hogy az uralkodó egy semleges politikust választási kormány alakításával biz meg.

— Mi igaz abból a hírből, hogy a nemzeti párt ugynevezett Dán Sever csoportja a liberális párt felé orientálódik és nem zárkózik el a liberális pártba való belépéstől sem.

Bratianu Jonel a legközelebbi holnap miniszterelnöke

Eddig szól informátorunk nyilatkozata. A helyzet e pillanatban teljesen nyílt. Minden jel azonban valószínűvé teszi, hogy a legközelebbi holnap miniszterelnöke Bratianu Jonel lesz, aki talán már hétfőn átveszi az uralmat. Nem kétséges, hogy a liberális kormány reaktíván fogja választási szisztémáját, bár még ez sincs kizárva, hogy még e jölmert eszközök igénybevétele sem fogja tudni a liberálisoknak a választásokon megszerezni a szükséges többséget.

felkereste Maniu Gyulát bukaresti lakásán. Ez a találkozás azonban tiszta formalitás volt és csupán a két pártvezér közötti társadalmi érintkezés újrafelvétele, de nem a politikai érintkezés kiinduló pontját jelentette. A politikai megbeszélések időpontját a két pártvezér június 17-ikére fixirozta s eddig az időpontig a két párt külön-külön tömegeinek megszervezésére koncentrált összes erőit.

kezés is lezárult.

— A beavatott politikusok egyébként előre látták a tegnapi nap negatív eredményét. Maniu Gyulának és Bratianu Jonelnek is meg volt a maga határozott álláspontja. Maniu Gyula ragaszkodott az önálló listához, a szabad választásokhoz és ahhoz, hogy az új kormányt a szabad választások útján létrejött parlament összetétele szabja meg. Ez volt Maniu kívánsága. Ezzel szemben Bratianu Jonel, aki joggal tartott attól, hogy tiszta választások és önálló lista esetén soha ki nem heverhető vereségét szenved pártja, homlokegyenest az ellenkezőjét kívánta.

Bratianu közös listára tett prozociót, még pedig a liberálisokra kedvező arányszámot véve alapul, ami megcsufolása lett volna a két párt reális erőviszonyainak. Szabad választások helyett a közös lista esetén egy formális választásra gondolt, ami azt jelentette volna, hogy csaknem minden kerületben egyhangulag proklamálták volna a közös listát. És a kormány összetételére már előzetes megállapodást akart létesíteni. E két álláspont áthidalása lehetetlennek látszott már az első percben.

— Igaz az, hogy Stirbey herceg missziója van a királytól, de az is igaz, hogy Stirbey herceg sógora Bratianu Jonelnek, ami némiképen komplikálja a helyzetet. Bizonyos, hogy Stirbey herceg be akarja tölteni feladatát, de az is bizonyos, hogy Bratianu Jonel mindent elkövet ennek meghiúsítására. Valószínű, hogy Bratianu a tegnapi eredménytelen tanácskozás hatása alatt vissza fogja hívni a liberális minisztereket a kormányból. E liberális miniszterek közé kell számítani nemcsak a par excellence liberálisokat, de Luput, Argetoianut és Stelian Popescut is, úgy, hogy a kormánynak hét tagja mondana le.

— Ebben az esetben Stirbey herceg könnyen mondhatná, hogy ő minden erejével missziójának betöltésén dolgozott, de mert a kormány liberális tagjai cserbenhagyták, kénytelen levonni a konzekvenciát és távozni helyéről. Nem érhetné őt ezért semmi gáncs sem. Bár lehet az is, hogy más álláspontra helyezkedik és hivatalnok-kormányt alakít a tiszta választások levezetésére.

A nemzeti parasztpárt szolidáris

— Nincs Dan Sever-csoport, — hangzott a határozott válasz — csak nemzeti parasztpárt van. A nemzeti parasztpártban szilárd a fegyelem és a szolidaritás és nincsen egyetlen olyan csoport, amelynek pártbentő törekvései volnának. A párt, bármi is történjék, résztvesz a választásokon, tovább küzd demokratikus világszemléletének megvalósításáért és minden eszközt fel fog használni arra, hogy a párt programjának érvényt szerezzen. Akármilyen választási terror is érvényesüljön, mi kitarunk a végsőkig és mindent elkövetünk, hogy az ország szabad akaratanak elfojtása ne történhessék meg.

A szász-német Volksrath ratifikálta a német-magyar kartell

Nagyszeben, június 18. A szász-német Volksrath ma délelőtt tartott ülésén egyhangulag elfogadta a német-magyar választási kartellról szóló határozatot és annak a kereteiben fog megkezdni a választási küzdelmet. Délután folyamán megejtették a jelöléseket és megbeszéltek a különböző technikai kérdéseket.

HUSZADIKSZÁZAD

A MAI, FŐLEG AMERIKAI, NAGYVÁROS egyik legaktuálisabb problémája a repülőtér elhelyezése. Ugyanolyan égető és szükséges kérdése ez a mai amerikai s hova-tovább az európai városoknak is, mint pár évtizeddel ezelőtt a központi pályaudvarok elhelyezésének problémája. Közlekedési és gazdasági szempontból is, a repülőtér lehetőleg a város belterületén kell plaszirozni. A város külterületén felállítva a repülőtér u. i. erősen akadályozza a forgalom fejlesztésének lehetőségét.

A kérdés sürgősségét semmi sem igazolja jobban, minthogy az Egyesült-Államok kormánya tanulmány és pályázat tárgyává tette a kérdés módzatait. A pályázatnak természetesen számos résztvevője akadt...

... Az egyik pályázó elgondolásának alapját a magas, teraszszertű épületek csoportja képezi. Ezek az épületek egységes tömböt alkotnak s úgy vannak összekomponálva, hogy pilléreik szolgáljanak egy fölülük helyezett térnek. A tornyok kb. 100 méter magas felületszintjében végződnek, amelyen a tulajdonképeni repülőtér lenne felépítve. Körülbelül tíz méterrel lejjebb volnának elhelyezve a műhelyek, hangárok, várótermek s a személy- és áruforgalom lebonyolításához szükséges egyéb teregek. A fel- és leszállás felvonógépek segítségével történne...

Két más építész vaszkonstruktóit ajánl. Ezek a konstrukciók, vagy mólók pályaudvarok fölé lennének építve, hogy ezáltal a különféle közlekedési eszközök között kapcsolat létesüljön. Aránylag ez a terv lenne a legkönnyebben megvalósítható, tekintetbe véve, hogy a pályaudvarok a közlekedés szempontjából a legcentrálisabb fekvésűek. Ez a tervezet is két felületből áll. A felső felület a start s a leszállás helye, különféle szignálberendezéssel. Az alsón vannak a műhelyek, benzinkabinok, várótermek stb. Az alsó felület hosszabb mint a felső s egy nyulvány mentőfelületként szolgál, hirtelen fel- vagy leszállás esetére. A közlekedést itt is felvonógépek közvetítik. Ennek az egész függő repülőtérnek valamivel a környezet felett kell állnia. Vízimólók esetében a magasság kb. 120 m. volna a tenger színe felett...

Egy másik pályázó a repülőtér hidak pillérei fölé óhajtja építeni. Ebben az esetben a röpfelület alatt volnának a műhelyek s ezek alatt bonyolódna le a hid rendes forgalma...

... A pályázaton a negyedik helyre került a legszellemebb és legmonstruozusabb. Ebben a pályázatban az aerodrom nemcsak aeroplanok, hanem léghajók kikötőjeként is szolgál. Az egész szerkezet kör alakú. A pillérek helyét 32 felhőkarcoló-szálloda foglalja el, még pedig négyesével csoportosítva. A repülőgépek egyes küllöknön szállnának le. A küllök belső vége nyolc nagy hivatalos épületen nyugszik. A repülőgép küllőre száll le s azon végighaladva, csigaszerűen, traktorok segítségével lejut az alsó állomásra, amely kb. 20 méternyire van az ucca felett. Itt szállnak ki az utasok s itt rakják ki az árut. Kiszállás után az utasok mozgólépcsők segítségével lejutnak a kijáráthoz...

... Ilyen tervekkel foglalkoznak tehát „odaát”. S ezeket a tervezeteket hamarosan realizálni fogja az a változás, mely az Océán sikeres átrepülésével kétségtelenül beáll a légi forgalom szervezésében.

HA MÁR AZ IDEI NYÁR SZENZÁCIÓJA az Océán átrepülése volt, talán nem lesz érdektelen, ha ideirunk egy táblázatot arról, hogy mennyit haladtunk gyorsaság tekintetében az ujkor kezdete óta...

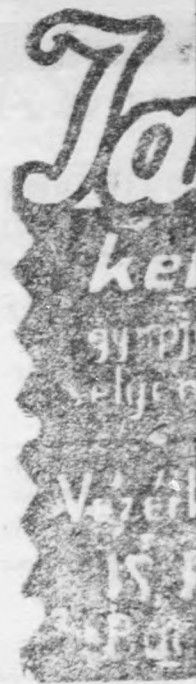
A XVII. század végén hintóban, mely akkor a közlekedés általános lebonyolítására szolgált, négyhat kilométernyi utat tettek meg óránként. Ötven

A legforróbb siker

a leghűvösebb nézőtérén a

Volgahajós

Bemutatja eredeti zene- és énekkisérrettel a Magyar zínház-mozgó

évvél később a szerével — öt h haladtak. A XI postakocsi már mőgött. — 180 a lokomotív, mékenti gyorsaságú vonatok már 10 idő alatt. 1927-zött közlekedő ér el.

... Ez a tá technika átalak olvasót.

PERSZE A távolság legyőzé mat. Közlekedés ben, — de eltá ben. A távolság ismeretlen ténye ugyanakkor azon glomerálódása feltékenykedések az emberiség éle nek távolságok: középkorban, m laki Moszkvától sokkal tisztább é mint ma, amikor e távolság átható valóbbak s ahol már az ellentét repülőgép közel el is távolítja ól száguldó autom messzeséget meg de távozik is...

... Ezek az zanak. Viszont porodtak betegs idegenségünk, a utazások lehetősé polgári és szemé és megközelíthet landóan nosztal régi, lassu száza emberi összetarto latokra vonatko ségtükre, lazult külön törekednek A régi életek ő ség. A régi éle tartomány közös számára. Erős hatott. Aki kilép dor volt: egy k ugy fogadott az magyar nyelv „ azt a fájdalmas csolt a vándorok utazó viszont eg Mindent lát. M nek nincs időll zetben él, falu kényszerből, aká ról“, mik a vilá mitív“ vagy ped

... A közle emberen, hogy n tartásunk is más mióta pályaudva relmeink ma má messze. A „mes A végtelen foga

Jacobus
 kelmefesték
 gyapjú felgyapjú gyapjú
 felgyapjú felgyapjú kelmek
 festésére
 Vezetőképviselet Romániában
 IS. KOFFLER & CO
 Budapest, Orsz. N. 3

Ével később a postakocsik — a váltott lovak rendszerével — öt hat kilométernyi átlagos sebességgel haladtak. A XIX. század elején az u. n. gyorspostakocsi már hét-kilenc kilométert hagyott maga mögött. — 1867-ben elképesztő szenzáció volt az a lokomotív, mely közel 70 km-re emelte óránkénti gyorsaságát. 1900-ban az európai expresszvonatok már 100 km-t gázoltak le ugyanennyi idő alatt. 1927-ben viszont a Páris és London között közlekedő aeroplán átlagos sebessége 200 km-t ér el.

... Ez a táblázat különben arra is jó, hogy a technika átalakító erejéről gondolkodba ejtse az olvasót.

PERSZE A GYORSASÁG anarchizált is. A távolság legyőzése megölte az idillt és a nyugalmat. Közelebb hozta az embereket egymáshoz térben. — de eltávolította őket egymástól a lényegben. A távolság legyőzésével megjelent egy azelőtt ismeretlen tényező: az uniformizálódás folyamata, — ugyanakkor azonban a sajátos és külön testek konglomerálódása is. Nemzeti kérdések és nemzeti féltékenységek csak azóta vannak végzettszerűen az emberiség életében, mióta tulajdonképpen nincsenek távolságok: mióta megközelíthetők vagyunk. A középkorban, mikor évek kellettek ahhoz, hogy valaki Moszkvából Párisba jusson, az európai világ sokkal tisztább és harmonikusabb egységet képezett, mint ma, amikor repülőgépen már 24 óra sem kell a távolság áthatolására. A különbségek ma nyilvánvalóbbak s ahol a különbség előtérbe szökken, ott már az ellentét is nyilvánvaló. Minden vonat és repülőgép közel viszi az egymástól távollevőket, de el is távolítja őket. A messzeséget legyőzi minden száguldó automobil és expresszvonat, — de a messzeséget meg is teremti, mert nemcsak érkezik, de távozik is...

... Ezek az utóbbi mondatok paradoxan hangzanak. Viszont tény, hogy a gyorsaságunkkal szaporodtak betegségeink. Nöttek a vágyaink, — az idegenségünk, az otthontalanságunk az utak és utazások lehetőségében; — s lelki életünk rétegei, polgári és személyi önvalónk, az ezerfelé nyitott és megközelíthető világ miatt, telítve vannak állandóan nosztalgiával; a nosztalgiával, melyet a régi, lassu századok emberei sem ismertek. Az emberi összetartozás, akár csöpp szociológiai alakulatokra vonatkozzon ma, akár egytemes széles-ségűkre, lazult és csökkent. Ma a szolidaritást külön törekednek nevelni az emberiség legjobbjai. A régi életek összefüggésében erre nem volt szükség. A régi életek család, szerelem, város, vagy tartomány közösségei szilárdak voltak az individuum számára. Erős vár, mely egyetlen földi világnak hatott. Aki kilépett belőle, akármelyikből, az vándor volt: egy különfajta ember, akit mindenki úgy fogadott az uton, mint egy boldogtalant. A magyar nyelv „világgá ment“ kifejezése még őrzi azt a fájdalmas hangsúlyt, mely részvétet parancsolt a vándorokkal szemben. A mai „vándor“ és utazó viszont egy boldog létforma. Irigylésre méltó. Mindent lát. Mindenütt ott lehet. A mi életünknek nincs idill-lehetősége. Aki ma idilli környezetben él, falun vagy egyebütt, lemondva akár kényszerből, akár programszerűen az „ezer utakról“, mik a világba visznek: az „elmaradt“, „primitív“ vagy pedig „fantasztika“.

... A közlekedés olyan nagyon változtatott az emberen, hogy még egyes érzelmekben való magatartásunk is más. Még szerelmünk színe is más, mióta pályaudvarokon bucsuzunk egymástól. Szerelmünk ma már nem utaznak olyan legyűrhetetlen messze. A „messzeség“ elvesztette régi páthosztát. A végtelen fogalma szűkebb lett. A pályaudvaron

bucsuzók szerelmi összetartozásának misztériuma ma már nem olyan fascináns, mint egy évszázaddal ezelőtt volt, amikor még minden országút a kifürkészhetetlen messzeség éveken túli homályába vitt. Ezért azután ma már csak azok sirnak a

pályaudvarokon, akikben még atavisztikus fájással ég a messzeség régi transcendentális képzete... Ezek azok a „lelki szegények“ és „kispolgárok“, akikre a kor pilóta- és soffőr-lelkületei az irónia mosolyával néznek... Gaál Gábor

Nyolchónapi fogházra ítélték Badea Mirlát, aki meg akarta ölni a láposi postamestert, mert — zsidó

(Dej-Dés, június 18. Az Ujkelet tudósítójától.) A dési törvényszék ma ítélték a magyar-láposi postamester merénylete felett. Dr. Muršan elnök reggel kilenc órakor nyitotta meg a tárgyalást, a vádat Georgescu ügyész, a védelmet pedig dr. Nagy Jakab ügyvéd helyett dr. Valeriu Pop ügyvéd látja el. A tizenhét tanu kihallgatása után az elnök kéri Reich József magyar-láposi postamester merényletjének, Badea Mirlának elővezetését. A vádlott megjelenése után az elnök felolvassa az ellene emelt vádat, amit a vádlott szörül-szóra beismert és azonnal hatalmas, fanatikus védőbeszédbe kezd, amelyet azonban az elnök csirájába fojt azzal, hogy csupán az ügyre vonatkozólag beszéljen.

A vádlott erre előadja, hogy ő Reich József meg akarta ölni és ezért kétszer rálőtt, mert

nézete szerint egy ilyen fontos pozíciót nem tölthet be egy zsidó, akinek Palesztinában a helye.

Mivel merénylet nem sikerült, egy felszólító levelet küldött a postamesternek, hogy amennyiben az

élete kedves, helyezzen a láposi takarékpénztárnál 20.000 lejti letétbe. A levelet névtelenül küldte. A postamester feljelentése alapján a hatóság erélyes nyomozást indított és csak nagysokára derült ki, hogy a névtelen levél írója azonos a postamester merényletjével.

A vádlott kihallgatása után az ügyész egy hatalmas védőbeszédbe kezdett. Előadta, hogy a vádlott már négyéves korában árván maradt és így tette nem kell olyan súlyos elbírálás alá esszen. Különböző orvosi megállapítást nyert, hogy a vádlott degenerált, amit az is bizonyít, hogy

az ügyész levelet kapott a vádlottól, amelyben azt ígéri, hogy amennyiben nem ítélik el, miniszterelnöksége esetén az ügyészt igazságügyi miniszternek teszi meg.

Majd a védője emelkedett szólásra és az ügyész által felhozott érvek alapján kérte védenecnek enyhe büntetését.

Ezek után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza és a vádlottat nyolchavi fogházra ítélte, amelyből vizsgálati fogsággal öt hónapot kitöltöttnek vett.

Felix Warburg a cionista exekutive bankettjén nagy beszédben számolt be palesztinai és krimi tapasztalatairól

(London, június 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az amerikai Joint elnöke és a Jewish Agency bizottság tagja, Felix M. Warburg Londonban időzik. A kimagasló zsidó közéleti férfi tiszteletére a cionista executive uszonnát adott, amelyre meghívót kaptak az angol politikai és közgazdasági élet kiválóságai. A háziur szerepét dr. Chaim Weizmann töltötte be. Az uszonnán megjelentek: Lord Reading, India volt alkirálya, Sir Herbert Samuel, az egykori palesztinai kormányzó, Sir Alfred Mond, volt brit belügyminiszter, Sir John Shuckburgh, a gyarmatiügyi minisztérium államtitkára, James de Rothschild, Bernhard Baron, I. Cowen, dr. M. D. Eder, dr. Berthold Feivel, dr. G. Halpern, I. Naiditsch, dr. Felix Rosenbluth, Pinchas Ruthenberg, Otto M. Schiff és I. Sprinzak.

A krimi és a palesztinai telepítés

A vendégeket dr. Weizmann üdvözölte. Warburg válaszában megemlékezett első palesztinai látogatásáról, amikor Sir Herbert Samuel volt az ország kormányzója. Akkor, ugymond, mély és tartós benyomásokat szerzett a palesztinai munkáról. Ezek a benyomások most, legutóbbi látogatása alkalmával megszilárdultak benne.

— Tudják, uraim, — folytatta — hogy világszerte utat fejeztem be és ellátogattam a Krimbe is. Nem kívánok összehasonlítást tenni a palesztinai és a krimi zsidó munka között. A zsidóság mindenütt ki tud fejteni közgazdasági és mezőgazdasági munkát, de csak Palesztinában köti össze gazdasági teljesítményeit a nép szellemi újjászületésével. Palesztina apánk országa és saját szememmel láttam azt a hatalmas fejlődést, amelyet gazdasági téren, főleg pedig kulturában érték el. A héber egyetem a zsidó kulturális fejlődésnek ragyogó példája.

A nagy Palesztina-program

Beszéde további során Warburg örömet fejezte ki afölött, hogy Ruthenberget látja a vendégek között, a palesztinai férfit, aki az új hazában elektromos világosságot és elektromos erőt terjeszt. Megelégedéssel vette tudomásul, hogy az egyesült Palesztina-bizottság szakértőinek első csoportja már az országban van. Ez a bizottság mezőgazdasági és egyéb vállalkozások programját fogja fölállítani, amelyet a legközelebbi 42 év alatt kell majd megvalósítani. A nagy munka végrehajtása érdekében a legköze-

lebbi évtizedben az egész zsidóság egyesülésére van szükség.

Egyetértést és egységet!

— Newyorkba való visszautazásom előtt állok és biztosíthatom önöket — fejezte be beszédét Felix Warburg, — hogy otthon minden erőmet latba vetem az egységesítés ama munkájának folytatására, amelyet dr. Weizmann Amerikában való tartózkodása alatt olyan derekas munkával hozott létre. Dr. Weizmann az egyetértést és az egységet hirdette. Olyan tanítás ez, amit a zsidóság a világ minden táján megszívlelhetne. Az erők egyesítésével a nehézségeket könnyen el lehetne hárítani és Palesztinából meg lehetne csinálni a zsidóság nagy centrumát. Rendíthetetlenül bizom, hogy ennek el kell következnie!

Sir Alfred Mond beszéde

Sir Alfred Mond afölött való örömeinek adott kifejezést, hogy együtt ülhet a Jewish Agency bizottságban olyan férfival, mint Felix Warburg.

Nem titok — mondotta — hogy Weizmann dr. és munkatársai a pénzeszközök fogyatékosága miatt munkájukban meg vannak akadályozva. Teljes meggyőződéssel mondom, hogy megérdemlik aktív támogatásunkat. Dr. Weizmann és társai az utóbbi hét évben a leg-súlyosabb viszonyok között végezték korszakos munkájukat, ugyszólván kormányozniok kellett kormányzóhatalom nélkül és önkéntes adakozásokra voltak utalva. Mindnyájan tudjuk, hogy az önkéntes adakozásoknál nem lehet számítani megállapodott bevételekre és az időre. Ha pedig e nehézségek ellenére is annyit lehetett létrehozni és ha most jön Weizmann hozzánk és kijelenti, hogy e mű folytatásához támogatásunkra van szüksége, akkor neki ezt a pénzügyi támogatást azonnal és feltétel nélkül meg kell kapnia.

Cyklamen

virágüzlet megnyílt

Strada N. Jorga (Jókai-utca) 2.
 a Newyork szállodával szemben

SZÁZAD

KAI, NAGYVÁROS a repülőtér elhelyezkedése az európai városok között a központi pályájára. Közlekedési repülőtérrel lehetőséget. A város plasztirozni. A város u. i. erősen akadémikus lehetőséget. A város sem igazolja jobbak kormányta tette a kérdés módjait. Számos rész-

adolásának alapját a portja képezi. Ezek között s úgy van billéreit szolgál. A tornyok kb. 100 végződésnek, amelyek lenne felépítve volna elhelyezve nek s a személy- és ükéségek egyéb területek segítségével

ciót ajánl. Ezek a pályaudvarok főleg lenyúlőféle közlekedési úton. Aránylag ez a legvalószínű, tekintet a közlekedés fekvésük. Ez a felső terület a start zignálberendezéssel. Benzinkabinok, városabb mint a felső terület, helytelen közlekedést itt is fel- az egész függőzet felett kell áll- asság kb. 120 m.

teret hidak pillérei setben a röpfelelet ek alatt bonyolódna

k helyre került a zusabb. Ebben a k aeroplanok, ha- szolgál. Az egész elyét 32 felhőkár- rig négyesével cso- küllőkön szállná- ble nagy hivatalos küllőre száll le s traktorok segítség- mely kb. 20 mé- szállnak ki az uta- Kiszállítás után az lejutnak a kijá-

nak tehát „odaát“. narosan realizálni an sikeres átrepü- forgalom szerve-

SZENZÁCIÓJA nem lesz érdekte- arról, hogy megny- tésében az újkor

an, mely akkor a ra szolgált, négy- óránként. Ötven

siker

ajós

nekkesérettel a

mozgó

Titu Malaiu teológiai tanár kilépett a Keresztény Ligából, mert Cuza a tóráit káromolta

Malaiu lelkész Cuzát, a zsidó vallás alaptörvényeinek kecsmérése miatt hitehagyott eretneknek minősíti, akik ki kell közösníteni a görögkeleti egyházból

(Cluj-Kolozsvár, június 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az antiszemita ligában megindult bomlási processzus feltartóztatatlan erővel halad előre. Miután még a parlamenti ülészek tartama alatt két táborra szakadtak a romániai antiszemita, — a bukaresti lapok nap-nap után a pártból való újabb kilépésekről számolnak be. Az antiszemita vezéreinek jelentős része más politikai táborba lépett át, egyrészt a liberális párthoz, másik viszont a nemzeti paraszpárthoz csatlakozott és a bomlás folyamata egyre nagyobb méreteket ölt. Mert magától értetődő az, hogy egy olyan párt, amely az alkotó munka helyett az erőszakot tüzi ki programjával, a pozitív alkotás helyett a negatív rombolást hirdeti, csak ideig-óráig tarthatta fenn magát a demagógia által teremtett antiszemita áramlat felszínén. Ma már nemcsak, hogy egymás ellen küzdenek a választásokon a volt fegyvertársak, hanem egész vidéki organizációk oszlanak fel, vagy lépnek át testületileg a politikai pártokba, amelyek gyűlölet helyett az alkotást hirdetik.

Nem ártatjuk magunkat: az antiszemitizmus nem fog megszűnni még Codreanu és Cuza által egymás fejébe vadgostott vádak ellenére sem. De a kuzizmus, az antiszemita mozgalmak romániai kinövése, hinni reméljük, teljes likvidáláshoz érkezett el.

A kiseneyi organizációt feloszlatta a vezetője

A „Dimineata” teljes szövegében közli azt a levelet, amelyet Mihail Negru, az antiszemita liga kiseneyi organizációjának vezetője intézett Cuza professzorhoz. Keserű és rezignált hangon mondja el Cuza professzornak Negru, hogy hitet adott neki, amelyhez ő lett elsőnek hűlen. „Vegye kérem tudomásul — írja Negru — hogy a kiseneyi szervezetet feloszlattam, mert megdorodtam attól, amit az utóbbi időben a ligán belül tapasztaltam. Én magam pedig visszavonulok a politikai élettől — és nem kérek többet abból a „nemzetmentő” munkából, amelyet hirdetett.”

A kuzizmus krízise

Mint azt már jelentettük, dr. Pop Valér, a Cuzista Liga volt szatmári képviselője, aki a ligán belül a mérsékelt áramlatot képviselte és teljes erejéből harcolt a tulkapások ellen, a szakadás után kilépett a ligából. Hogy a pártszakadásnak nemcsak személyi és politikai okai vannak, hanem annak hátterében egy hatalmas eszmei és lelki krízis húzódik meg, annak eklatáns bizonyítékát szolgáltatja az a nyílt levél, amelyet dr. Titu Malaiu, szamosújvári teológiai akadémiai tanár, a Liga volt tagja intézett Cuza professzorhoz a „Patria” hasábjain. A levél bevezetésében elmondja, hogy a Liga és a kolozsvári Actiunea Romaneasca egybeolvadásakor, 1925 szeptemberében Cuza elfogadta utóbbi dogmatikus precizitással felépített alapszabályait.

A tóra szentségéért

Cuza azonban az alapszabályok ellenére is folytatta harcát a keresztény teológia ellen és az „Apararea Nationala” a Liga hivatalos lapjának december 25-iki számában ilyeneket ír: „Ha a keresztény teológia harca buzdította volna a keresztényeket, úgy ma a keresztény népek nem volnának a zsidók rabjai...” Ugyanebben a számban Cuza kétségbevonja a Tóra könyveinek szentségét, amelyet a teológia elismer.

Januárban Neculcea ezredes, Cuza szárnysegéde ilyesmiket ír:

„Az, hogy a keresztény világ ma gazdaságilag, politikailag és szellemileg a zsidók rab-ságában van, elsősorban a teológusok bűne, akik a világot a szeresd felebarátodat láncba tartották és öntudatlanul a zsidók bűntársai lettek.”

— A papság és az egész keresztényvilág — írja Titu Malaiu — megbotránkozással látta, hogy Ön (Cuza) az alapszabályokkal és az oltár előtt tett esküjével ellentétben milyen kiméletlen ütések mér a keresztény koncepcióra és a nemzeti egyházakra. Az elmúlt év augusztusában, a kongresszuson „mea culpa”-t kértem

mindezekért, annál is inkább, mert a lapokban sorozatos cikkek jelentek meg tanításai ellen, melyeket egy pap a „század legnagyobb hitehagyásának” minősített. Akkor Ön kijelentette, hogy nem fessegeti tovább a keresztény problémákat és írásait halála után fogja megjeleníteni.

Ma azonban, miután diktatórikus allűröket vett fel, kizárta az összes vezéreket a ligából, ma ismét a bűnbe való visszaesés szomorú processzusának vagyunk tanúi. Az „Apararea Nationala” ismét arról ír, hogy a „keresztények reakciója a zsidókkal és elzsidósodottakkal szemben, akik elnyomó rablók és gyilkosok, egy az Isten által kívánt reakció, aki vérét kívánja az ördög szolgálóinak...”

„Hitehagyott eretnek”

Professzor Ur!

A kereszténység zászlóját autokratikus személyeivel sárba tiporta és olyan tanokat állított fel, amelyeket nemcsak, hogy nem követhetek, de amely ellen kötelességem minden erőmből küzdeni. Az ősi törvényre letett eskü kötelez

Kilenc év után forradalmi gyilkossággal vádolnak egy alparéti zsidó fiatalembert

(Dej-Dés, június 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári hadbíróóság marasztaló verdiktje Salamon Izrael fölött — akit a forradalmi idők zavarában elkövetett bűnökkel vádoltak meg — ismét felszakította azokat a sebeket, amelyeket a történelmi változások napjai Erdély lakosságán ejtettek. Az ítélet megváltoztatta az eddigi joggyakorlatot, amely forradalmi bűncelekményekre minden alkalommal alkalmazta a kétizben is kiadott királyi kegyelmet és az ítélet nyomán feljelentések özöne zúdult az ügyészségekhez, amelyekben lefojtott személyi és nemzeti gyűlölségek vélték megfelelő leveztető csatornát találni.

Dés zsidóságát egy újabb letartóztatás hozza ezúttal izgalomba, amelynek előzményei hasonlóképpen a forradalmi időkbe nyulnak vissza. Egy, a dési ügyészséghez érkezett feljelentés alapján a bukaresti rendőrség letartóztatta Jakobi Dénest, egy angol vállalat bukaresti csoportjának főtisztviselőjét, akit azzal a súlyos váddal illetnek, hogy 9 évvel ezelőtt, a forradalom kitörése után agyonlőtt egy alparéti parasztot.

Forradalmi bűncelekmény vádja egy tízennég éves fiu ellen

Kilenc évvel ezelőtt, Alparéten lakott szüleivel az akkor tízennég éves Jakobi Dénes, a gimnázium negyedik osztályának tanulója. A forradalmi megmozdulások hullámai a faluba is eljutottak és a parasztság felizgatott hangulatának elfojtására csendőrökönként irányították a községbe. A csendőröknek sikerült a zavargásokat elfojtani és a kedélyeket lecsillapítani. Egy paraszt azonban ellenszegült a különítmény parancsnoka: Berkó csendőrőrmester rendelkezéseinek. Ez rövid szóváltás után agyonlőtte a renitens parasztot.

Jakobi Dénes az érettségi letétele után a Banca Marmorosch bukaresti központjának vezetőtisztviselője lett, majd egy angol cég bukaresti igazgatója cégvezetői pozíciót ajánlott fel neki. Jakobi elfogadta az állást, amely tekintélyes pozíciót biztosított számára a fővárosban.

Nemsokkal ezelőtt a fiatalember Alparéton járt szülei meglátogatására. Az otthon örömeit azonban egy szomorú összetűzés zavarta meg, amely a fiatalember és a Jakobi-család házába beköltözött körjegyző között tört ki, aki már több ízben kellemetlenséget okozott a jámbor és tisztességes Jakobi-családnak.

Egy lakásháború következményei

Jakobi Dénes visszautazott a fővárosba, a körjegyző pedig a konfliktus nyomán, egy részeges dzsentritől szekundálva, feljelentést tett a dési ügyészségen Jakobi Dénes ellen, akit azzal vádolnak meg, hogy ő volt a 9 évvel ezelőtt lelőtt paraszt gyilkosa. A feljelentés alapján a dési törvényszék ügyészségének át-

Csuz, reuma, köszvény és vesebaj ellen

biztos gyógyulást talál Bizusán (Büdöspatak, Kolozsvár—Nagybányai vonal) Vasuti állomás a fürdőtelepen. Kényelmes szobák, gondos kiszolgálás, olesó keresztény és **ישר** ellátás. Elsőrangú pihenőhely, fenyves sétányok, kirándulóhelyek Naponta tér- és tánczene. Állandó orvosi felügyelet.

Nyitva május 15-től szeptember 15-ig

Elő- és utószezonban kedvezményes árak. Előjegyzéseket elfogad: **bizusai fürdőigazgatóság**. Posta: Neanda-Mare

arra, hogy undorral utasítsam vissza egy átkeresztény liga eretnek aberrációit.

Ilyenformán abba a kétségbeesett helyzetbe jutott, hogy a kánon szerint, mint visszaeső és megalkodott hitehagyó, az egyháznak kötelessége az Ön által hirdetett tévtanokat revízió alá venni, Önt az egyházból kiközösíteni, míg a papságnak büntetés terhe alatt megtiltani, hogy Önnel érintkezzen...

A levél végén dr. Titu Malaiu bejelenti, hogy a történetek után visszavette teljes politikai akciószabadságát.

iratára, a bukaresti rendőrség négy nappal ezelőtt letartóztatta Jakobi Dénest, akit átkisértek a dési törvényszék fogházába.

A letartóztatás természetesen kínos feltűnést és konsternációt keltett mindenütt, ahol csak a fiatalembert ismerték. Az egész megye közvéleménye fel van háborodva e csunya személyi motívumok miatt Jakobi ellen indított hajsza értelmi szerzői ellen. Mindenki tudja, hogy a renitens parasztot a csendőrőrmester lötte le, aki ezt az aktusát jegyzőkönyvre is vette. De ettől eltekintve is, a legnagyobb rosszhiszeműség kell ahhoz, hogy egy 14 éves éretlen kisfiut ilyen súlyos váddal illessenek.

Főtárgyalás elől

A dési törvényszék e hó 27-re tüzte ki a per tárgyalását, amelynek kimenetele elé nemcsak Dés, hanem egész Erdély közvéleménye általános érdeklődéssel fordul. A védelem koronatanujaként Vajda Voevod Sándor, volt miniszterelnök, a nemzeti paraszpárt egyik vezetője fog szerepelni, aki a gyilkosság elkövetésének idejében maga is Alparéten tartózkodott és akinek Berkó csendőrőrmester személyesen beismerte, hogy ő lötte le a parasztot. Vajda Sándor jegyzőkönyvet is vett fel akkor az esetről és a dokumentumok alapján az ítélet minden bizonnyal elégtételt fog szolgáltatni a meg-hurcolt fiatalembernek.

Ne szalassza el szerencsését!

A esl. oszt. sorsjáték lényegesen meg lett javítva az új játékhöz, melynek húzása már f. é. **július hó 20-án** kezdődik. Rendeljen azonnal, tekintettel a készlet csekély voltára, sorsjegyet a szerencséséről mindenütt közismert

UNGÁR BANKHÁZTÓL
Kosice (Kassa) Malom-u. 20., ahol a legutóbbi húzáson többek között **200.000, 60.000, több 50.000** stb. stb. nagy nyeremények lettek megnyerve. A sorsjegyek árai: $\frac{1}{4}$ 80, $\frac{1}{2}$ 40, $\frac{1}{4}$ 20 és $\frac{1}{8}$ 10 k. Nevezett cég szívesen szolgál prospektussal és felvilágosítással.

Rek

S

divat-
nagyár
Cal. Re

- 1 m. fehér
- 1 m. mintás
- 1 m. Cosma
- 1 m. gyűrűt
- 1 m. Cosma
- delain
- 1 m. min ás
- 1 m. duplas
- grenh
- 1 m. ing ze
- 1 m. l. feh
- 1 m. l. kele
- 1 m. fehér
- 1 m. 120 cm
- 1 m. 120 c
- 1 m. 120 c
- szövet

Raktár
újabb p
ságok,
Gheorg
costüme
sima c

Szö
függöny
ernyők

Felhiv

kira
megt

Telefon

HIREK

Az Uj Kelet az egyetem erdélyi és bánági zaldóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utannyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Vasárnap

5687. Szíván 19.
1927. június 19.

Hétfő

5687. Szíván 20.
1927. június 20.

— Elmaradt a városi tanács mára összehívott közgyűlése. Megírtuk a napokban, hogy Kolozsvárnak adott pillanatban két városi tanácsa is van. Az egyik az Osvada-rezsim, amelyről a kolozsvári ítéletből jogerősen kimondotta, hogy törvénytelenül alakult meg és a másik dr. Mihali elnöklété alatt, amely a közigazgatási bürokrácia lassúsága miatt még nem foglalhatta el helyét. Osvada Vasile ma délelőttre közgyűlésre hívta egybe a tanács tagjait. A közgyűlésre — amely a mostani tanács hattyudalának készült — 14 pontból álló tárgysorozatot hirdetett meg a polgármester. Ezek között szerepelt például a gyalogjárók és az utastek megjavítása, amelyet csaknem háromnegyedéves működése alatt elmulasztott a tanács. Szerepelt azután egy házvásárlás, amelyben eladóként a néppárt egyik kolozsvári exponense szerepelt. Az ellenzéki tanácsosok a közgyűléssel szemben arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a táblai ítélet alapján Osvada Vasilenek már nem állott jogában a tanácsosokat összehívni, az összehívás törvénytelen volt, miképpen az összes intézkedések, amelyeket ez a tanács hozott, attól kezdve, midőn az ítélet táblai döntése jogerőre emelkedett. Az ellenzéki tanácsosok ezért testületileg távollattartották magukat a közgyűléstől. Miután pedig még a néppárti tanácsosok sem jelentek meg rendes számban, a közgyűlés nem volt határozatképes és így nem volt megtartható. Elhalasztotta a polgármester, de megtartására előreláthatólag már nem fog sor kerülni.

— Pasaliva pilóta a Lago di Maggiore tótól leszállás nélkül Konstancába repült. Bukarestből jelentik: Tegnap este Konstancába érkezett a Savoya repülőgép Pasaliva pilótával, aki reggel 5 órakor indult el a Lago Maggiore-től és a 2500 kilométer távolságot 11 óra alatt tette meg leszállás nélkül. A pilótát rendkívüli ünneplésben részesítették.

* Valamit nem szabad elfelejteni: az Opera Mozdó jegyeit egész napon át délelőtt is meg lehet venni a „Románia Artistica“ színház ügynökségénél, Főter 4. s előadás előtt az Opera pénztáránál. A jegyek nagyon olcsók, bárha az Opera Mozdó egész Romániának legegánsabb mozgósínháza. A jegyek ára 10 lejtől 45 lejig változik, a legegánsabb páholyjegy is csak 45 lejbe kerül. Naponta három előadás lesz, délután 4, fél 7 és este 9 órakor.

— „Erdélyi Futár“. Szögyényi Kiss Endre lapjának, az „Erdélyi Futár“-nak legújabb száma az erdélyi szenzációk egész tömegét ontja. Kiadóhivatal: Cluj, Str. Vlahuta, Réthy-ház.

Szenvedő nőknél a természetes „Ferenc József“ keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való belkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több alapvető megalkotója írja, hogy a Ferenc József víz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalmas volt meggyőződést szerezni. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— A sztrájkoló francia tanárok nem tartják meg az érettségi vizsgálatokat. Párisból jelentik: A francia tanárok sztrájkja, mely május elsején a fizetésrendezés elmaradásáért tört ki, igen nagyarányú. A tanárok most a sztrájkban azon módszeréhez fordulnak, hogy nem tartják meg az érettségi vizsgálatokat. Párisban a vizsgálatok 90, vidéken 80 százaléka visszalép a vizsgáztatástól.

* A szent hegy és a kitörő Vulkan, két grandiózus film 14 felvonásban, amelyeket vasárnap, hétfőn és kedden adnak az Opera Mozdóban, nagyon olcsó helyárrakkal, délután 4, fél hét és kilenc órakor.

— Ötvenezer lejt kapnak a munkás sportegyletek a prágai olimpiászra. Bukarestből jelentik: A legfelsőbb munkáügyi tanács tegnap a munkáügyi miniszter elnöklétével ülést tartott és a munkás intézmények alakítására szolgáló pénzalap-szétosztásáról döntött. Az alpból 250 ezer lejt a munka tudományos megszervezésére alakult román egyesület részére szavaztak meg, 50 ezer lejt pedig a munkás sportszövetségnek, hogy ennek segítségével a romániai munkás sportegyletek részt vehessenek a prágai munkás-olimpiáson, 100 ezer lejt adatak a kereskedelmi alkalmazottak országos szervezetének kulturális és sport-célokra és 50 ezer lejt munkáskönyvtárak létesítésére.

Lábizzadás és ennek kellemetlen következményei megszűnnek, ha lábvizébe egy zacskó

Pedisan lábsót kever

— A kolozsvári Pályaválasztási Tanácsadó minden vasárnap délelőtt 8—10 és szerdán délután 3—6 óráig áll a közönség rendelkezésére Str. Paris 26. alatti helyiségében (Tel. 6—74.) Tanonciégyenlések és bejelentések eszközölhetők.

— Az iskola pénzéből házat vett magának az igazgató. Bukarestből jelentik: A capuli vizsgálóbíró tegnap házkutatást rendelt el az állami liceum igazgatói irodájában, lefoglalta a pénztári könyveket és az igazgatói iroda ajtaját lepecsételtette. Ezt a szokatlan intézkedést azért kellett foganatosítani, mert Romascu Constantin, a liceum igazgatója az iskola költségeinek fedezésére kiutalt pénzt elsikkasztotta és abból magának egy házat vásárolt.

— A magyar képviselőház megkezdte a munkásbiztosítási javaslat vitáját. Budapestről jelentik: A magyar képviselőház tegnapi ülésén általánosságban elfogadták a munkásbiztosításról szóló törvényjavaslatot és megkezdtek annak részletes letárgyalását.

— Öngyilkos lett egy volt népbiztos. Berlinből jelentik: A „Vossische Zeitung“ híradása szerint Drezdában egy szanatóriumban dr. Trerassewitsch volt orosz egészségügyi népbiztos öngyilkosságot követett el. Eleinte azt hitték, hogy politikai okokból lett öngyilkos és ezért a holttestet a hatóságok lefoglalták. Később azonban kiadták a hullát a hozzátartozóknak, mert beigazolódtott, hogy az orosz volt népbiztos már évek óta nem foglalkozott politikával.

MORAVETZ
TIMISOARA-MINDEN-ZENEMUJVE-TGYORJAN
OLCSON-ES-PONTOSAN-SZALLIT!

Fényképészek, amatőrök

fényképészeti cikkek legolcsóbban a Bernát papírosáruházában szerezhetik be. Cluj, (Kolozsvár) Főter 29.) Kérjen árjegyzéket. A világhírű Imperial lemezek gyári lerakata

Pesti cégünk utján sikerült előnyös kötést szerezni és ezáltal az

összes világmárkás zongorákat

leszállított engros árban árusítom.

STERNBERG zongoranagyáruhaza, ORADEA,

Bulev. Reg. Ferd. 14. — Fiókküzet: BUDAPEST

Olcsóbban, mint bárhol

vásárolhat az

„AU PRINTEMPS“

(voit MISSIR)

divatáruházában

Mátyás király-CLUJ Központi szál-
tér 28. szám. lodaépületében

mert az összes divatcikkeknel (selyem, szövet és mosó áruknál) újabb nagy árleszállítások. Naponta érkeznek ujdonságok.

A világ halad, ön lemarad, ha nem olvassa a négy nyelvű Ex Libris havi folyóiratot. Küldjön bélyegben 20 lejt egy számaért Lepagenak, Kvár. Évi előzetes 120 lei.

és elismerten tökéletes az
Elsőrangú Underwood
egy váltós portable írógép

Kapható a vezérképviseletnél:
Office Equipmeent Company, Oradea

Pianinók Hoffmann, Lauberger és
Gloss, Lunner stb. stb.
gyártmányok.

Zongorák

Bösendorfer, Wirth, Hoffmann, Produktiv,
Genossenschaft, Lunner stb. előnyös kötés
folytán, igen olcsó árban kerülnek eladásra

részletre is.

Intézeteknek, tanároknak árkedvezmény.

Rosenberg,

zongorarakar, Cluj, C. Victoriei 5.

Mélyen leszállított áron **fest** tisztít, egyben ruháját molymentesíti **Cink Cluj**

— Meghalt pont egyik ig Ma éjjel hosszas rosbán meghalt Pénztáratézi Kö igazgató a magy tagja volt.

— Csontos pesti Nemzeti Csontos Gyulát, a budapesti Nem A jövő évi szin estén fog a Nem zódése még a Be körök véleménye Csontos megkapja ságát.

* Nagyon Kolozsvár minden mindenki részt fo premijén. Kiza játszani. Ez m szórakozás, mert elegánsabb mozgó esodásabb képei drámái váltakozva nap három előad gyek egész nap színház irodában, pénztárnál.

Galgóc es

Budapest, VII utca). Előkészít érettségire, al

A Chisineu Cri aki sochet, ubodek Javadalmazása: természetbeni lak szokásos mellékjöv Utiköltséget szitünk meg.
Chisineu-Cris (

Papir

Megny

ujonnan átren ágyu szobák. gálás. Felvilóg H

„IG

Románia egyed jedtebb

Beszámol az or sabb eseményeib

Megjelen nap 8 ol

Kapható az or és a kiadóhiva

Ár

Kérjen egy in

— **Meghalt a magyar pénzügyi központi egyik igazgatója.** Budapestről jelentik: Ma éjjel hosszas szenvedés után a magyar fővárosban meghalt Windisch Hermann igazgató, a Pénzügyi Központ egyik vezetője. Az elhunyt igazgató a magyar pénzügyvilág egyik igen tekintélyes tagja volt.

— **Csontos Gyulát szerződtette a budapesti Nemzeti Színház.** Budapestről jelentik: Csontos Gyulát, az ismert magyar drámai színészt, a budapesti Nemzeti Színház öt évre szerződtette. A jövő évi színházi szezonban Csontos csak 36 estét fog a Nemzetiben játszani, mert előbbi szerződése még a Belvárosi Színházhoz köti. Irányadó körök véleménye szerint valószínűnek látszik, hogy Csontos megkapja a Nemzeti Színház örökös tagságát.

* **Nagyon helyes elhatározásra jutott** Kolozsvár minden egyes lakosa: legalább egyszer mindenki részt fog venni az Opera Mozgó minden premierjén. Kizárólag grandiózus filmeket fognak játszani. Ez most Kolozsváron a legkellesebb szórakozás, mert ez az ország leghűvösebb és legelőgásabb mozgószínháza, melyben a természet legcsodásabb képei és az emberi élet legmeghatóbb drámái váltakozva vonulnak fel előttünk. Minden nap három előadás, 4, fél 7 és este 9 órakor. Jegyek egész nap kaphatók a „Romania Artistica” színház irodában, Főter 4., előadás előtt pedig a pénztárnál.

Galgóczy magántanfolyam és Jogiszeminárium

Budapest, VIII. Mária Terézia-tér 3. (Baross-utca). Elkészít középiskolai magánvizsgákra, érettségire, alapvizsgákra, szigorlatokra. — **Kitűnő jegyzetek.**

Pályázat

A Chisineu Crisi hitközség kántor-metszőt keres, aki sohet úbodek legyen.

Javadalmazása: évi 72,000 lei, teljes schita, szép természetbeni lakás, nagy gyümölcsös kert és a szokásos mellékjövödelmek.

Utiköltséget szigorúan csak a meghívottnak térítünk meg.

Chisineu-Cris (jud. Arad) 1927. június 15.

Elnökség

Papir gyári raktár LEPAGE, Kvár, Kérjen ajánlatot!

Megnyílt

Marosújváron

a sósfürdő közvetlen közelében a Salamon-féle **ארט. שולד** étterem és szálloda újonnan átrendezve. Kényelmes, ruganyos ágyu szobák. Szolid árak és pontos kiszolgálás. Felvilágosítással szolgál **Salamon Hermann — Uioara.**

Az

„IGAZSÁG”

Románia egyedüli legnagyobb és legelterjedtebb képes heti lapja.

★

Beszámol az ország és a nagyvilág fontosabb eseményeiről gazdag képes tartalommal.

Megjelenik minden vasárnap 8 oldal terjedelemben.

Kapható az ország összes újságárusítóinál és a kiadóhivatalnál — **Kolozsváron.**

Ára 5 lei.

Kérjen egy ingyenes mutatványszámot.

Közgazdaság

Elmarad a szesz törvény végrehajtási utasítása

Csak a választások után megalakuló kormány fog dönteni a szeszipar sérelmeiről

(Bucuresti-Bukarest, június 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egyes erdélyi lapok a napokban arról adtak hírt, hogy a Stirbey-kormány, amely tudvalevőleg csak ideiglenesen vette át a hatalmat, még a választások előtt ki fogja adni a szesz törvény (borhamisítási törvény) végrehajtási utasítását. Amint ismeretes, a törvény szövege már közölve lett a hivatalos lap egyik legutóbbi számában és amint az Uj Kelet is ismertetette, igen súlyos intézkedéseket tartalmaz a szesziparra vonatkozólag. Az Averescu-kormány annak idején a szeszgyárosok intervenciójára megígérte, hogy a törvény szigorú rendelkezéseit, amelyek létalajjukban veszélyeztetik a szeszipart, a végrehajtási utasítás során fog enyhíteni.

Az erdélyi szeszgyárosok annak idején javas-

latot is készítettek egy végrehajtási utasítás kiadására, ez a javaslat azonban a kormány távozása következtében nem kerülhetett tárgyalás alá. A napokban a szeszgyárosoknak egy küldöttsége járt a pénzügyminisztériumban, ahol interвениáltak aziránt, hogy a Stirbey-kormány már most adja ki a szesz törvény végrehajtási utasítását, amelyben a szeszipar által javasolt enyhítő rendelkezéseket vegye figyelembe.

Amint feltétlenül beavatott helyről értesülünk, az intervenció nem járt eredménnyel, miután a pénzügyminisztériumnak az az álláspontja, hogy ennek a rendkívül fontos törvénynek, illetőleg végrehajtási utasításnak életbe léptetése annak a kormánynak a feladata, amely a választások után véglegesen fogja átvenni az ügyek vezetését.

Életbelépett a román-spanyol kereskedelmi szerződés. Bukarestből jelentik: A külügyminisztérium értesítette a pénzügyminisztériumot, hogy Spanyolország ratifikálta a román-spanyol szerződést és az már június elsején életbe is lépett. Spanyolország megszüntette a Romániából beérkező áruk szuprataxáját, amely vámok Spanyolországban tudvalevőleg rendkívül magasak és azokkal az országokkal szemben alkalmazták, amelyeknek valutái nem stabilak. Ezzel a kedvezménnyel szemben Románia a következő előnyöket biztosította a spanyol áruk számára. A malagaszöllő vámját 100 kg.-ként 10 arany lejre szállította le, a parafa áruk taxáját pedig 1 kilogramonként 5 lejben állapította meg. A spanyolországból importált cikkek rendes forgalmi adó alá esnek. A megállapodás reciprocitás alapján jött létre és mindkét fél részéről háromhónapi felmondással bontható fel.

A Neurath-cég összeomlása. Londonból jelentik: A bécsi Neurath-cég fizetési zavarai a londoni piacon nagy konsternációt keltenek és a cég hitelezői tegnap gyűlést tartottak. Ezen a tanácskozáson állapították meg, hogy Neurathék kilencszáz ezer font sterlingnyi adósságából 400,000 font esik a londoni hitele-

zőkre. Egy nagy vezető fémárucég és nyolc bank rendelkezik a Neurath-féle váltók fölött. Azt hiszik, hogy az aktívák az adósságok egy részét fedezni fogják és hogy a szovjet kereskedelmi szervezetei az esedékesség napján honorálni fogják a váltókat. A londoni cégek közül Seeligmann Brothers, Samuel és Orlanger a bécsi Rohtschild-céget bizta meg képviselőtével. Szó van arról is, hogy az angol és osztrák nagyhitelezők a vállalat részvénytársasággá való átalakítására határozzák el magukat.

Az arany és ezüst beváltási ára. Bukarestből jelentik: A nemesfémek beváltási árát szabályozó bizottság tegnap tartotta meg ülését és az arany árát 111.749 lejben, az ezüstöt pedig 2.884 lejben állapította meg kilogramonként. Ezek az árak július 16. és 30. ika között lesznek érvényben.

Fizetése képtelen lett a budapesti Elsner Oszkár cég. Budapestről jelentik: Elsner Oszkár Európaszerte ismert budapesti divatárú cég ellen ma kényszerregezési eljárást rendelt el a törvényszék. A bírósághoz benyújtott ideiglenes mérleg szerint a cég passzívái 650 ezer pengőt tesznek ki, szemben a 280 ezer pengős aktívummal és ötvenszázalékos kvótát ajánl fel hitelezőinek.

Tőzsde

A magasabb zürichi jegyzés folytán a kínálat megélenkült. A piac lanyha.

Egyesült Közgazdasági és Ielzálogbank Rt. jelentése		Valutapiac 1927 június 18 (Rador)							
Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	New York
		nyitás	zárlat						
Zürich	3220—3235	—	—	491	3240	11034	13674	—	192325
New York	167—168	520	520	2554	168	57370	71080	—	—
London	816—818	2525	2525	12402	817	2785 ³ / ₄	3452	—	48556
Páris	660—665	203625	203625	—	659	2247 ¹ / ₂	2784	—	39162
Milano	935—936	2882 ¹ / ₂	2890	141 ¹ / ₂	935	319250	3951	—	554 ¹ / ₂
Prága	497—500	1540	1540	7565	499	169975	2105 ³ / ₄	—	296 ¹ / ₄
Budapest	2930—2940	9065	9065	—	2960	—	12381	—	—
Belgrád	—	91350	91350	—	300	1008	1248 ¹ / ₄	—	176
Bukarest	—	310	310	1525	—	345	425 ³ / ₄	—	60
Varsó	—	5810	5810	—	—	6420	7941	—	—
Bécs	2365—2375	7316	7315	605	2372	8070	—	—	—
Berlin	3990—4000	12322	12322	—	3992	136	16844	—	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 310, Páris 1525, Budapest 345, Bécs 42575, Prága —

Szováta fürdőn a mult évben megnyílt s kitűnően bevált **ארט. שולד. uri panzio** a villa SPERANZA-ban lényeges átalakításokkal, ezidén már **junius havában megnyílik.**

Elismerten elsőrangú konyha, csukott veranda. Bejáró vendégeknek külön étterem.

Felvilágosítással és kívánatra prospektussal szolgál, előjegyzést elfogad **dr. Krausz Józsefné,** főrabbiné, Diciosanmartin (Dicsősztmárton)

Könyvelő nélkül is vezetheti könyvelését a törvény által előírt **jurnal special**

beszerzése által. 200 oldal, törvényesen kötelező besztás, kitűnő papír és kötés. Magyar, román és német nyelvű utmutató a könyveléshez, ezenkívül a kereskedelmi törvénykönyv vonatkozó szakaszai eredeti, továbbá magyar és német nyelven.

Ara 400 L. Vidékre utánvétellel szállítja **Lepage Cluj**

Róth

cipész-műl
Szép-u. 8. sz.
alatt készülnek
a legújabb
divatu
cipő-
különleges-
ségök

Tennis nadrág 500 L.

**Vászon-öltönyök
Lüster-saccók**

**NEUMANN M. Cluj férfi- és
fiu-ruha áruháza,
Piata Unirii 14.**

Zsák és ponyva

eladás és kölcsönzés.

Kárpitos kellékek, zsinegek,
kertiernyők, szalmazsákok

**Boskovics József, Cluj
Str. Regina Maria 15. Telefon 910.**

Gyermekének

könyvet vegyen vizsga-
ajándékkul. 10 zsidótár-
gyu könyvet 120 lejért.

Dániel könyve magyar fordításban. — Kiss József regénye: Jokli. — Zengő hárfá, (verses könyv). — Sokolov: Uj zsidó. — Panet: Utazásom a Szent-földön. — Marton: A zsidó nemzet Erdélyben. — Kabbalisták és csodatevők. — Gorelik: Cion és gólusz. — Palesztinai utmutató. — Tóra és cionizmus.

Leszállított áron kaphatja a következőket:

- Heine: Bacharachi rabbi (75 lei helyett) 55
- Fürth M.: Gyuri gróf (mesék és elbeszélések zsidógyermek részére) (75 helyett) 55
- Silbermann: Egy zsidó gyermek története (80 lei helyett)..... 50

Az olcsó könyvesoport és a három leszállított áru könyv együttes ára 260 lei és portókölttség.

Megrendelhető: Uj Kelet könyvosztályában

**„Brennabor”
gyermek
kocsi**

volt és marad
a legjobb.

Kizárólag kapható

**Herkules Áruház
Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 12.**

Árjegyzék díjtalan. — Viszonteladónak nagy
árkedvezmény

SPORT

Sabaria—Románia

A ma délutáni sportprogram, — amelyet két helyi csapat mérkőzésének unalma elnyelével fenyegetett — váratlan esemény folytán az erdélyi sportesemények előterébe nyomult. A szombathelyi együttes, amely csütörtökön izgalmas küzdelem után 3:2 arányban legyőzte a KAC és Haggibbor kombináltjaiból összeállított csapatot, meghosszabbította romániai tartózkodását és ma délután a Románia együttesével mérte össze erejét, kedden pedig a Haggibbor komplett első csapatával viv revánsmérkőzést a szombathelyi együttes.

A Sabaria nem mindennapos tudású csapatnak mutatkozott be csütörtökön a kolozsvári publikum előtt. Annak ellenére, hogy a játékosokon a fáradtság félreismerhetetlen jelei mutatkoztak, szemnek is tetszetős, élvezetes futballt mutatnak be a szombathelyiek. A Románia a III. kerületiek ellen fitt formában szerepelt és amennyiben a rend fenntartását a rendezőség — miképpen csütörtökön tette — megfelelő karhatalommal biztosítja, úgy minden bizonnyal élvezetes, szép és változatos küzdelemre van kilátás.

A Sabaria a következő csapatot küldi fronba: Weinhardt—Nagy, Blizenetz—Pesovnik, Sággy, Vámos—Kása, Mészáros, Stoffián, Holzbauer, Buresch.

A Románia rendes összeállításban fog szerepelni.

Az esti órákban nyert (rtesülésünk szerint a Sabaria kolozsvári szereplése még nem bizonyos, amennyiben a budapesti csapatot korábbi megállapodása Nagyváradra köti, azonban nem lehetetlen, hogy Nagyvárad nem teljesíti vasárnap reggelig a megállapodás feltételeit és ez esetben megtartja kolozsvári mérkőzését. Választás esetén Haggibbor, KAC kombinált—Románia lesz a sétatéri pályán és a Sabaria kedden délután lesz ellenfele a Haggibbor, KAC, Románia kombinálnak.

A prágai zsidó kisolimpiád. Az események forgatagában szinte megelégedtünk beszámolni a zsidó sportnak egy jelentős és nagyszerű eseményéről: a prágai zsidó kisolimpiád-ról. Vasárnap rendezték meg Csehszlovákia fővárosában a prágai Hakoah és Haggibbor ezt a középeurópai zsidó erőturnát, amelyen Ausztria, Csehszlovákia, Németország és Lengyelország legjobb zsidó atlétái és teniszesei vettek részt. Az erőturnát a prágai egyetemeken keleti országok egyeteméről kiülő zsidó szegénysorsu zsidó diákok javára rendezték meg és nemcsak nagy erkölcsi, hanem jelentős anyagi sikerrel is zárult. A két napon át tartó versenyeken nagyszerű atlétikai és tornász teljesítmények voltak láthatók. A csehszlovák kormány teljes erejével támogatta a rendezvényt, a résztvevőknek vasuti és egyéb kedvezményeket biztosított, a versenyen megjelent a cseh közegészségügyi minisztérium megbízottja is, aki lelkes beszédben üdvözölte az összesereglett zsidó sportolókat.

A Románia ellen szereplő magyar válogatott csapat. A magyar profi labdarúgó-szövetség összeállította azt a csapatot, amely június 29 én Bukarestben a román válogatottak ellen fog szerepelni. A csapat összeállítása a következő: Biri—Kövágó, Dudás—Rebró, Kvasz, Nadler—Rémay III., Takács, Orth, Skvarek, Opata. A csapatot, amelyben az MTK. játékosok dominálnak, nem tartjuk a legsikerültebbnek. Különösen gyenge a magyar csapat védelme, viszont ezzel szemben csatársorát — Opatát kivéve — a lehető legjobbakból állították össze. A magyar csapat Temesváron és Brassóban is vendégszerepelt fog.

Szenzációs könyvujdonság!

H. G. WELLS

**A művészetek fejlődése
a legrégebb időkől a mai napig**

Ára félbörkötésben 640 lei.

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában

**Hölgyeim kalap-
ujdonságok**

MOSKOVITS-salonba
ban. Átalakítások legizlésebben olcsón készülnek

Megérkeztek a leg-
szébb tavaszi

Cluj, Cal. Reg.
Ferdinand 3 sz.
(Wesselényi u.)
Hátul az udvar
ban.

APRÓHIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állást-keresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelégés le velet csak egy további tíz ha portóbélyeg mellékelve van. **Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.**

Fiatal házások figyelmébe!
Szoba, konyha, új karban
levő modern butorral, bel-
városban átadó. Cim a ki-
adóban.

Üzletfelosztás miatt
egy jókarban levő négy-
ülékes autó igen jutá-
nyosan eladó. Értekez-
hetni dr. Sebestyén és
dr. Fischer ügyvédek
irodájában, Piata Unirii
20. sz. alatt.

Butor

legolcsóbban besze-
rezhető, hitelképe-
seknek részlet ked-
vezmény.

**Klein I.
C. Reg. Ferdinand 69**

Német gép- és gyorsíró
(nő vagy férfi) aki a né-
met nyelvet tökéletesen
bírja és a román nyelvben
ugy szóban, mint írásban
perfekt, sürgős belépésre
kerestetik. Ajánlatok „Jó
állás” jeligen a kiadóba.
2812

Jabenita sóstüdőn
vendéglő június 15-én
megnyílik.

Kiadó szépen butorozott,
különbéjratu utcai szoba
2 zsidó fiatalembernek,
esetleg teljes ellátással.
Rudolf-ut 54.

Hunwald

Cluj, Str. Vlahuta (volt
Bolyai-u.) 3. Telefon 147

Üvegesiszolda és tükör-
gyár. Táblaüveg raktár
és üvegeszési vállalat.
Hibás tükörök újrafon-
csorozása. 1007

Gőzcséplőgép, gőzkazán-
nal eladó. Hoffher &
Schantz gyártmányu, hi-
tűnő állapotban, kedvező
fizetési feltételek. Érdek-
lődni kizárólag a tulajdo-
nosnál, Friedmann Markus
Dumitrita, Jud. Nasaud.

Egy Clayton-Schutleworth
cséplő 6-os, egy Garek
kazán eladó. Raktáron tar-
tok pálinkafőző üstökett,
mosó üstöket és permetet-
zőket stb. Weisz Salamon
rézműves, Simleul-Silvanie

Románia legrégebbi,
és legmegbízhatóbb

Redőny
és kályhagyára

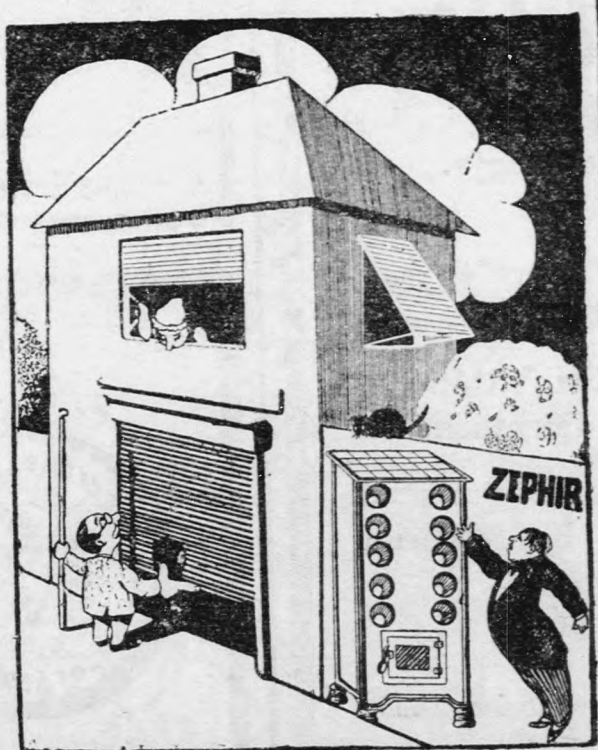
Szántó Dezső és Fia

Oradea, Str. Marasesti 8.

Acéllemez redőnyök, esslingeni
faredőnyök. Napellenző szerke-
zetek, szabadalmazott

„ZEPHIR” kályhák

Redukált árak. Kérjen árjegy-
zékét.

Szerkesztőség, ki-
adótól és nyom-
Cluj-Kolozsvár, St. B.
L. Pop (Brassai-utca)

Telefon:
szerk. és kiadóhiv-
9-77

Es. N. Sz. — — —
Egyes szám ára p-
udvaron és vidéken
Bukarestben is

1927 június 21 K

A fatál

A fatális emb-
egyik napról a ma-
tikai krízisből való
még derűs horizo-
életnagyságban ki-
nyílt színre, ami
törzsfőnök saját ké-
a politikai élet arc-
ültették a kormán-
kézzel biztosítsa a
és így a választók-
tól és terrortól me-
sát. Bizakodó me-
minden politikai
bizik, így legelső-
hogy ezuttal nyo-
juthat érvényesüle-
politikai akarata,
pártjuknak kormá-
mélték.

De tul minden
programon van a
még egy faktora,
hivnak a „fatális”
szor tanuljélat ad-
lata sokszor az ors-
nak ellenére sorsot
rint Romániára.

Amikor ezek a
lán sikerült már
sakkuzása is és u-
ország vezetéséne
hogy ez a grandió-
szág politikai élet
amely a választási
reményével kecses-
amelyek komolyan
kötelességüket, vol-
zének intésére m-
mindazt, ami eddi-
lis ember rángatta
akiknek aktiv rész-
ban, csak sejtették
zér akkor nyeshe-
amikor épen akarj

Mert miről van
van szó, hogy az
után szabadválaszt-
Ez az ígélet term-
pártnak, különös
amelyek népszerű-
nyugszik. De erre
nemcsak az orszá-
szempontokból vet-
günk van egy ol-
amely logikus pi-
tikával hozná rend-
közgazdasági ügye

Bratianu Jonel
nincs kedvére a
megnyilvánulása.
vezér, aki a liberá-
annál is csekélyeb-
kell elégedjék azzal
választások miatt,
és megfelelő válla-
letet tegyen ennel
tatására. Bratianu
a négyestendős i-
ket termelt száma-
nem unta annyira
volt abból is —
most éppen a lib-
ország nyakára.
fáradt már az orszá-
jutott pártok ko